

ניהול ההליך	הנחיות התביעה
עדכון אחרון: אוגוסט 2009	הצבאית הראשית

הנחיה מס' 3.03

סגירת דלתיים

כללי

1. בהתאם לעקרון העל המעוגן בסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה, נוהג ככלל, בית הדין לנהל את דיוניו בפומבי. יישום הכלל, מאפשר פיקוח ציבורי על הנעשה באולם המשפט, ובכך הוא מבצר את אמון הציבור ברשות השופטת. מכוח עקרון זה עומד, מחד גיסא, בית הדין בפעולתו חשוף לעיני הציבור ולשיפוטו, במה שנוגע לניהול המשפט באובייקטיביות, בכושר שיפוט ושיקול-דעת. מאידך גיסא גם בעלי הדין ניצבים לעיני הציבור.
2. עקרון היסוד הוחל גם במערכת השפיטה הצבאית, באמצעות סעיף 324(א) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

החריג לפומביות הדיון – סגירת דלתיים

3. דין הוא, כי הגבלת עקרון פומביות הדיון תיעשה, מכוח הוראת חוק מפורשת, במקרים חריגים ונדירים בלבד. העילות לחרוג מהכלל ולקיים דיון, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, מנויות בסעיף 324(ג) לחש"ץ¹:

(1) שמירה על בטחון המדינה ;

(2) מניעת פגיעה ביחסי החוץ של המדינה ;

(3) הגנה על המוסר ;

(4) הגנה על ענינו של קטין ;

(5) הגנה על ענינו של מתלונן או של נאשם בעבירת מין ;

(6) הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד בכלל ;

(7) מניעת פגיעה במשמעת הצבא, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

4. כל אימת שנושא פומביות הדיון עולה לדיון בבית הדין, על התובע הצבאי לפעול בהתאם להנחיות הבאות :

א. על התובע הצבאי ככלל לפרש על דרך הצמצום את היוצאים מהכלל בדבר פומביות הדיון.

ב. תובע לא ייקשר בהסכמה דיונית בדבר חריגה מעקרון פומביות הדיון, מעילה שאינה מנויה בחוק, כאמור².

¹ שש העילות הראשונות זהות בעיקרן לאלו הקיימות בדן הכללי (סעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, והשביעית ייחודית למערכת הצבאית.

ניהול ההליך	הנחיות התביעה
עדכון אחרון: אוגוסט 2009	הצבאית הראשית

- ג. כאשר מוגשת לבית הדין בקשה לקיום דיון בדלתיים סגורות חייב בית הדין לתת לצד שכנגד הזדמנות להשמיע את טענותיו עובר להחלטתו בבקשה לסגירת הדלתיים.
- ד. במקרה בו יעתור תובע לקיום דיון בדלתיים סגורות, יכול שיעתור גם כי הדיון בבקשה לסגירת דלתיים, יעשה אף הוא בדלתיים סגורות.

נוהל סגירת דלתיים בערכאת ערעור

5. על אף העובדה שהדיון בבית הדין המחוזי נשמע בדלתיים סגורות, ייתכן שהדיון בערעור ישמע בדלתיים פתוחות, וזאת לאור האפשרות כי היקף וסוג העניינים שנדון בערכאה הראשונה והיקף העניינים שנדון בערעור, יהיו שונים.
6. בתחילת הדיון בערעור, אם סבור התובע כי ראוי שהדיון בערכאת הערעור יישמע אף הוא בדלתיים סגורות, עליו לבקש זאת במפורש מבית הדין לערעורים.
7. על מנת למנוע תקלות, יש לציין על גבי הודעת הערעור, כי קיים צו איסור פרסום על פרטי ההליך, שניתן בבית הדין קמא.

איסור פרסום ושמירת סודיות

8. על פי הוראת סעיף 325(א), כפועל יוצא של קיום דיון בבית הדין הצבאי דלתיים סגורות, קיים איסור על פרסום דבר הנוגע לדיון כאמור, אלא ברשות בית הדין.
- כמו כן, נשיא בית הדין הצבאי לערעורים רשאי להורות דרך כלל או למקרה מסוים, כי לא יפורסם ולא יוצא מבית הדין פרוטוקול דיון, הכרעת דין, או גזר דין, לשם שמירה על סודיותן של ידיעות הקשורות בבטחון המדינה, והכל אף אם הדיון נערך כולו או מקצתו בפומבי (וראה: סעיף 326 לחש"ץ).
9. כאשר נדרש דיון בדלתיים סגורות מטעמים של בטחון המדינה, יעביר תובע צבאי הודעה על כך לרת"ח ליטיגציה מיוחדים וערעורים בתביעה הצבאית הראשית, או לתצ"ר, והאחרונים יעבירו את העדכון לרל"שית נשיא בית הדין הצבאי לערעורים או למשנה לנשיא.
10. כמו כן, במקביל, על-פי הסיכום עם יבד"ץ, בתי הדין המחוזיים יעדכנו את בית הדין הצבאי לערעורים על כל דיון בדלתיים סגורות מטעמי בטחון המדינה.